

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY (SOBOTA), JANUARY 22, 1944

STEVILKA (NUMBER) 18

Titov pobočnik poroča o nacijskih orgijah krvolitja v Jugoslaviji; 200,000 umorjenih

Iz Kaira je dospelo večeraj poročilo "Associated Pressa," ki ga je napisal Milentije Popović, pobočnik maršala Tita, o grozodejstvih nacijev in nacijskih hlapcev nad jugoslovanskim ljudstvom. Popović je politični oficir partizanske vojaške akademije in član anti-fašističnega sveta. Pred vojno je bil inženir v Belgradu ter izhaja iz odlične družine, ki je bila med prvimi borci proti Nemcem v Srbiji. On je eden izmed 51 osebe od prvotnih 71 članov anti-fašističnega sveta, ki so danes še živi.

Dvajset članov anti-fašističnega sveta je padlo v bojih proti nacijem v teku zadnjega leta, in Popović sam je v Bihacu dobil rano na glavi, ki je bila skoro usodna. Maršal Tito ga je dal z letalom prenesti v Kairu v svrhu operacije na možganih, za katero je skoko umrl. Popović je 30 let star ter nosi sivozeleno uniformo Titove vojske.

Poročilo, ki ga je napisal Titov pobočnik za "Associated Press," datirano 21. januarja v Kairu, se glasi:

En vojni kriminalce, neki hrvaški kvizling, ki je bil udeležen pri umoru 1.500 Srbov v Bugnoju v Bosni, je bil nedavno obešen.

Na smrt je bil obsojen pri javni obravnavi, potem ko so bile zaslišane priče v soglasju z odločitvijo državnega tajnika Hulla, zunanjega ministra Edena in zunanjega komisarja Molotova v Moskvi glede kaznovanja vojnih zločincev.

Narodni osvobodilni odbor sedaj zbira in pripravlja evidenco, ki bo skrbela, da ne bo noben vojni kriminalce, ki je odgovoren za katera koli vojna grozodejstva v Jugoslaviji, ušel zasluženi kazni. Pripravljen je že dokazilni material z ozi-

rom na čine, ki jih je po Hitlerjevih naročilih izvršil režim hrvaškega kvizlinga dr. Ante Pavelić.

Strašna grozodejstva v taborišču Jesenovac; 250,000 oseb umorjenih

Informacije, ki jih ima na roki osvobodilni odbor, kažejo, da je bilo pomorjenih nad 200,000 srbskih in hrvaških patrijotov; da je več kot 50,000 židov in na deset tisoče cigánov umrlo v taboru Jesenovac blizu Save, ki se smatra za ena najstrašnejših koncentracijskih taborišč v vsej Evropi.

Odbor ima evidenco, da so bili vsi stanovanči taborišča vsak dan postavljeni v vrste. Člani anti-fašističnega sveta, ki so pobegnili iz Taborišča, trdijo, da so Ustaši (Paveličeve čete) pred njihovimi očmi pobili na tucate njih tovarišev in pomatili njih trupla v posebno pripravljena apnišča.

Eksekucije v Belgradu v "plinskih busih"; soproga Ivana Ribarja med žrtvami

Zbira se tudi evidenco, kako so naciji v maju in juniju 1943 v Belgradu umorili svoje žrtve v takozvanih "plinskih busih." (To metodo so Nemci obirno rabili tudi v Rusiji: žrtve so natrpali v zaprt avto bus in spustili vanj strupene pline, potem pa jih odpeljali na kak kraj izven mesta in pomatili v skupen grob.) Naše informacije dokazujejo, da so Nemci takrat s pomočjo domačih kolaboracionistov pokončili 2.000 srbskih patrijotov, med katerimi je bila tudi Boda Ribar, žena mladega Ivana Ribarja, čigar oče je načelnik vlade, katero je upostavljal maršal Tito, ter tudi člani vrhovne komande, kakor tudi na stotine židov. Mladi Ribar je bil preteklo leto ubit od nemške bombe.

So kraji, ki so jih Nemci popolnoma požgali in razdejali. Zavezniški oficirji, ki so pridržali naši armadi, so po 120-kilometerski vožnji med krajema Mazin in Otočac na Hrvaškem izjavili, da

med vso vožnjo niso videli niti ene hiše, ki bi še vedno stala.

Narodni osvobodilni odbor je že pripravil program za obnovo

Ko je anti-fašistična zbornica, ki je naše najvišje zakonodajno telo, ustanovila Narodni osvobodilni odbor kot provizorično vladu Jugoslavije s Titom na čelu, je bil organiziran poseben oddelek za obnovo dežele s sodelovanjem krajevnih odborov, ter zlasti s manjšimi lokalnimi odbori.

Ti lokalni odbori so najvišja oblast za vsak kraj, mesto ali vas.

Živež je naš poglavitni problem. Živež odloča med življenjem in smrtjo. Odbori, katerim pomagajo ženske in mladinske organizacije v osvobodjenih ozemljih, so obdelovali več zemlje v svojih krajih, kot se je obdelalo kdaj pred vojno, navzlic pomanjkanju delovne sile in poljedelskega orodja. Del pridelkov se pošilja armadi, ostanek pa se spravi kot rezervo v skrite prostore pod zemljo za kritične vojne potrebe.

Partizanski odbori so razdelili 17.000 tonov soli med prebivalstvo

Mnogo stvari primanjkuje, masti je zelo malo, sladkorja pa sploh ni. Ampak najhujše je pomanjkanje soli. V nekaterih krajih v notranjosti dežele ljudje niso videli soli že več kot leto dni. Od lanske jeseni, ko je bil osvobojen del obale v Dalmaciji, se je dobilo 17.000 tonov soli, katero so osvobodilni odbori razdelili in jo še vedno delijo med prebivalstvo.

V nekaterih krajih je odbor tudi podvzel gradnjo najbolj nujno potrebnih javnih poslopij, kulturnih centrov, kopališč in javnih kuhinj. Ena brigada ženske anti-fašistične organizacije je obnovila del razbite železniške proge med Drvarom in Jajcem.

Partizanske čete so vrgle Nemce iz Jajca

Osvobodilna vojska maršala Tita je zadala nacijem v Bosni hud udarec

LONDON, 21. jan. — Komuniquej z glavnega stana maršala Tita danes naznanja, da so jugoslovanski partizani napadli in zavzeli Jajce, od vojne skoro popolnoma razdejano mesto, ki je sedež jugoslovanske provizorične vlade.

Jajce je bilo osvojeno v partizanski ofenzivi, ki je vrgla Nemce nazaj širom Bosne.

Čete maršala Tita so prišle v oblast Jajca po kratki, toda ljuti borbi, v kateri je bila nemška garnizija poražena.

Borba za mesto Tuzla

Druge partizanske sile razbijajo nemške obrambe pred Tuzlo, 50 milj proti zapadu, se glasi poročilo z glavnega stana Jugoslovanske osvobodilne vojske, ter je prodrla že v notranjost mesta, kjer divjajo boji na ulicah. Nacijska kolona, ki je skušala preprečiti partizanske linije in prinesiti pomoč nemški posadki v Tuzli, je bila pri Bržku, več milj proti zapadu, vržena nazaj.

Pri drugih napadalnih operacijah so partizani zopet prišli v oblast krajev Modrič in Gradačac med Jajcem in Tuzlo.

Dve nemški diviziji pognani v beg

Poročila pravijo, da so partizani po odstranitvi nevarnosti, ki je pretela Jajcu od juga, pognali v beg prvo nemško alpinsko divizijo ter eno motorizirano divizijo, ki sta imeli v fijo.

Položaj v Bolgariji

Radio v Sofiji med tem poročila, da so vsi nemški civilisti v Bolgariji dobili ukaz, da se podajo na Ogrsko ali v Romunijo in da tam čakajo nadaljnji navodil.

V torek se Sboranje (bolgarski parlament) zopet snide na seji, in poučeni balkanski opazovalci v Istanbulu so že pred več dnevi pričakovali, da se ob tej priliki pričakuje, da bo ves kabinet ali pa del istega odstopil kot rezultat ljudskega srda proti vladi v zvezi z uničevalnimi zračnimi napadi, katere so zavezništvo nedavno vpriporili na Sotirano divizijo, ki sta imeli v fijo.

Smrtna kosa

JOSEPH VOGRIC

Po kratki bolezni je preminil Joseph Vogric, star 60 let, stanujoči pri sestri na 389 E. 161 St. Bil je vdovec. Tukaj zapuščajo sestro Josephine Muzić in več sorodnikov. Doma je bil iz St. Florijana pri Gorici na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 30 leti. Bil je član društva Združeni bratje št. 26 S. N. P. J. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 10. uri zjutraj na napačno stran. Star je bil 50 let. Zapuščajo žena, sina, ki se nahaja pri vojaki, tri hčere, sestro, ter brata in sestro v Coloradi. — V tem mestu je za pljučnico umrla Mary Podgorelec, stara 63 let. Zapuščajo moža, hčer, brata in dve sestri.

NOVE URADNICE

Podruž. št. 41 S.Z.Z. je izvolila sledeče odbornice za leto 1944: Predsednica Mary Lušin, podpredsednica Anna Rebolj, tajnica Katherine Artel, 16006 Parkgrove Ave., blagajničarka Ella Starin, zapisničarka Mary Jane, nadzorni odbor: Leona Debenjak, Margaret Rožanc in Anna Stopar. Tajnica sporoča, da bo pobirala aseniment v ponedeljek, 24. januarja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

je bil iz Bele Krajine. V to naselbino je prišel iz Butte, Mont. Zapuščajo dva sinova, hčer, in sestro Margaret Kocjan v Pueblo, Colo.

V Pineville v bližini Biwabika, Minn., je umrl rojak John S. Paulsch, star 75 let.

V bolnišnici v New Yorku, je umrl Avgust Gvardijan, star 62 let, doma iz Ljubljane. Zadel ga je možganska kap, kateri se je pridružil pljučnici. Zapuščajo žena, pet sinov in sestro.

Kampanja za četrto vojno posojilo dobro napreduje

V sredo se je vršila v Clevelandu velika parada, tekom katere je vozil skozi ulice downtowna oddelek težke artilerije, kar je bil del kampanje za četrto vojno posojilo, ki je bila otvorenja pretekli torek.

Vršil se je tudi shod, na katerem so bile zastopane narodnostne skupine iz Poljske, Jugoslavije, Grčije in drugih narodov, kateri se v Evropi nahajajo pod nemško okupacijo. Odziv je na celi črti sijajen, in nobenega dvoma ni, da se bo Cleveland tudi v tej kampanji odlikoval, kakor se je še vselej.

Zadnje vesti s kampanjskega glavnega stana javljajo, da je četrto vojno posojilo podpisalo že nad 63.134 Clevelandčanov, ki so skupaj podpisali za \$2.282.000 vojnih bondev.

SOCIALISTI SO PROTI KOMPROMISNEMU MIRU

NEW YORK, 20. jan. — Tajnik socialistične stranke Harry Fleischman je naznanil, da je strankin izvršni odbor soglasno odobril resolucijo, ki nasprotuje je kompromisnemu miru ali pogajanju s fašističnimi voditelji.

Pokvarjeno meso

V Brunswicku, Ohio, je umrl 45-letni Burchard Balger, delavec Fisher Aircraft tovarni No. 2 zraven mestnega zrakoplovskega polja, ki je užil svinjsko meso, katerega je kupil na "črnem trgu." Njegova žena se nahaja v kritičnem položaju. Oblasti so začele preiskavo, da se doloži, kje je bilo pokvarjeno meso kupljeno.

Japonci izgubili križarko in 12 drugih ladij

WASHINGTON, 21. januarja. — Ameriške podmornice so stalno na delu v akcijah, katerih smoter je, da se uniči japonske komunikacije in zalagališča. V zadnjih dnevih so podmornice potopile nadaljnjih 12 ladij, devet tovornih parnikov, dva transporta za prevažanje črt in eno tanker-ladjo za olje.

S tem je število japonskih ladij, ki so jih potopili ameriške podmornice naraslo na 408. Poleg tega je bilo morda potopljenih nadaljnjih 36 ladij, 114 pa je bilo najbrže poškodovanih, skupaj 558 ladij.

Britsko sodelovanje v vojni na Pacifiku

Poročila o najnovejših uspehih ameriških podmornic prihajajo takoj za objavo poročila v Londonu, da je neki britski submarin nekaj sto milj od Singapura potopil neko 5.100-tonsko japonsko križarko. Britski komuniquej se tolmači kot znamenje, da so Angleži v polni kooperaciji z Zed. državami v boju proti japonski morski sili na Pacifičnem morju.

Zadnje zmage ameriških podmornic pomenijo, da je bilo izvedeno napada na Pearl Harborju od zavezniških sil poslanih na dno morja najmanj 1.012 japonskih ladij, med katerimi je bilo 247 bojnih ladij.

SLOVENSKI VEČER

Nocoj se v gostilni, katero vodi poznana Mr. in Mrs. Louis Weiss, na 317 E. 200 St., vrši "Slovenski večer". Serviralo se bo okusno večerjo, v zabavo bo igral Kušarjev orkester in peče bodo priljubljene pevke.

Proga med Moskvo in Leningradom osvobodjena

LONDON, 22. januarja. — Rusi so tekmo zadnjih 22 ur glasom vesti iz Moskve vrgli Nemce iz enega utrjenega mesta na leningrajski fronti za drugim, potem ko je Rdeča vojska v četrta zavzela železniško križišče Mga, ki leži 30 milj južnovzhodno od Leningrada. S to zmago so Rusi osvobodili progo, ki veže Leningrad z Moskvo.

Ruska ofenziva se še vedno vali proti jugu, in Rdeča vojska je tekmo dneva poglaval Nemce iz številnih obramb, katere so naciji gradili skozi dve leti. Tekmo dneva je padlo na tisoče Nemcev.

VELIKA MESTA NAJBOLJ VARNA ZA OTROKE

NEW YORK. — Statistiki Metropolitan Life Insurance Co. so na podlagi proučevanja otroške umrljivosti dognali, da ako bi vsa dežela mogla doseči nizko otroško umrljivost, ki so jo dosegla nekatera mesta, bi se vsako leto ohranilo 40.000 detet pri življenju. Iz statistike je tudi razvidno, da so življenja malih otrok najbolj varna v velikih mestih in najmanj varna v malih mestih.

DELNIŠKA SEJA

Jutri, 23. januarja, ob 1. uri popoldne se vrši letna konferenca Slovenskega doma na Holmes Ave. Delničarji so vabljeni, da se je udeležijo v velikem številu.

ZENSKI ČEVLI

Mandelnova trgovina, na 6107 St. Clair Ave., sporoča, da ima lepo zalogo čevljev za ženske in dekleta, katere se lahko prodaja brez rasijskih znamk po cenah, določenih od OPA.

Naši fantje-vojaki

★ ★

Mr. in Mrs. John Petrovič, 1068 East 68 St., sta bila od vojne departamenta obveščena, da je bil njiu sin, štabni saržent Frank Petrovič, ki se nahaja pri infanteriji 37. divizije, resno ranjen v bitki na Bougainville v Južnem Pacifiku. Glasom obvestila je bil ranjen dne 3. januarja. To je že v drugi, ko je bil saržent Petrovič ranjen, odkar se je njegova divizija podala v akcijo. Pred nekaj meseci je prejel odlikovanje Višnjavega srca za rane, ki jih je dobil v bitki pri Mundi.

Sgt. Petrovič bo 28 let star na 1. marca. Pri vojaki se nahaja od januarja leta 1941, onstran morja se pa nahaja že od maja 1942 leta. Sedaj se nahaja v vojaški bolnišnici in prijatelji so vabljeni, da mu pišejo na sledeči naslov: S/Sgt. Frank Petrovič — 35006148 (Hospitalized), Theater Directory, A.P.O. 502, c/o Postmaster San Francisco, Calif.

Sorodniki fantov in mož iz Euclida, Ohio, ki se nahajajo v službi Strica Sama, so prošeni, da sporočijo imena fantov ter ime in naslov najbližjega sorodnika, na Mr. Pierce, 315 E. 211 St., Euclid, Ohio. Imena se bo vključila na častno ploščo, katero je mesto Euclid postavilo v ta namen.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih znamk!

Nov napad na Berlin; boji na italijanski fronti

Zračna vojna proti Nemčiji je bila večeraj še vedno v polnem razmahu. Britski bombniki so bili tekmo noči zopet nad Berlinom, druge zavezniške sile pa so bombardirale nacijske utrbe na "invazijski obali."

Na italijanski fronti zavezniške čete počasi potiskajo Nemce nazaj. V teku so ljuti boji za vsako ped zemlje.

Naciji so prignali mnogo tisoč italijanskih prisilnih delavcev, ki 65 milj južno od Rima gradijo novo "Hitlerjevo obrambno linijo."

Prejel najvišje odlikovanje

Poročnik John C. Morgan je prejel najvišje odlikovanje v obliki kongresne medalje. Svoje letalo je vrnil na bazo v Anglijo, dočim so se v letalu nahajali ranjeni piloti in vsi topničarji, ki so bili v napadu nad sovražno ozemlje.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 3311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po razmašlacu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KERENSKI O MEJNEM SPORU MED POLJSKO IN SOVJETSKO RUSIJO

III

V oktobru 1920 se je v Rigi začela poljsko-sovjetska mirovna konferenca v Rigi, in 18. marca 1921 sta obe strani ratificirali mir, ki je bil sklenjen na dotični konferenci. V smislu določb omenjene pogodbe je Rusija izgubila ozemlje, obsegajoče okrog 87 tisoč kvadratnih milj s sedem milijoni prebivalstva, od katerih je bilo samo en milijon Poljakov, kakor so poljski delegati na mirovni konferenci v Rigi sami odprto priznali.

Edino Rusija, ki je bila upropaščena vsled tri leta trajajoče vojne s kajzersko Nemčijo, civilne vojne, terorja in lakote je mogla "prostovoljno" podpisati v Rigi sprejeti mirovni pakt kot "pravičen" mir. Maršal Pilsudski sam je to dobro razumel. Po ratifikaciji te mirovne pogodbe je njegov organ "Narod" pisal:

"Popolnoma jasno je, da bi meje, ki smo jo dosegli v Rigi, ne bila podpisala nobena druga ruska vlada. Zato je potrebno za naše interese, da ostanejo boljševiki na vladnem krmilu vsaj toliko časa, da bo v Rigi sklenjeni mir mogel roditi sad."

Boljševiki so seveda ostali na vladnem krmilu dolgo časa, ampak "sad" se je izkazal čisto drugačen, kakor pa je pričakoval maršal Pilsudski, v kolikor se tiče Poljske. Kakor vedno, tako je tudi v tem slučaju logika zgodovine pokazala, da je močnejša od vseh človeških kalkulacij. Po tri in dvajsetih letih stojita Poljska in Sovjetska unija zopet pred isto Curzonovo linijo in pred istim vprašanjem notranje svobode za Poljsko, ki mora biti po našem prepričanju neodvisna in močna.

Poljska vlada in vlada Sovjetske unije brez prestanka poudarjata, da želita, da se med njunima deželama upostavi trdni in prijateljski odnosi. Ampak vsa zgodovina sovjetsko-poljskih odnosov dokazuje, da je iskreno in trdno prijateljstvo med Rusijo in Poljsko mogoče samo pod dvema pogojema:

1. Ako se Varšava enkrat in za vselej odpove vsem zahtevam za ruske, beloruske in ukrajinske kraje.
2. Ako Moskva enkrat in za vselej preneha z vsemi prizadevanji, direktnimi in indirektnimi, da bi diktirala neodvisni Poljski smer njene notranje politike.

Sprejetje Curzonove linije kot temelj nove rusko-poljske meje od strani poljske vlade in takojšnja obnove prijateljskih diplomatskih odnosov z obstoječo poljsko vlado od strani sovjetske vlade, je potrebna kot začetek nove dobe v odnosih med Poljsko in Rusijo.

Prijateljstvo Rusijo in Poljske je potrebno ne le za te dve državi, temveč za vso Evropo, ako se hoče, da bo po porazu Hitlerja deželna trajnega miru.

Od dneva, ko sta Kerenski in njegov drug Kononov priobčila zgornjo analizo rusko-poljskega mejnega spora v "New York Times," se je kriza z ozirom na to vprašanje poglabila. To se je pokazalo zlasti z objavo kairskega poročila v "Pravdi" o govorih, da sta se dva predstavnika Anglije oziroma angleških interesov v Španiji pogajala z Ribbentropom glede separatnega miru z Nemčijo. Objava dotične vesti v "Pravdi" se tolmači na vse mogoče načine, ampak ne glede na to, če je dotična vest avtentična ali ne, se iz njene objave v Moskvi zreali eno dejstvo: da je Rusija še vedno skrajno skeptična glede dobre volje in iskrenosti zapadnih velesil, kar je brez dvoma poglavitni vzrok, zakaj je zavzela dozdnevno tako "nespravljivo" stališče napram Poljski, oziroma njeni zamejni vladi v Londonu.

Da je temu tako, so krive zapadne sile, katerih politični program za povojno Evropo—toleriranje Francovega režima v Španiji, protežiranje francoskih elementov v Vichyju, kolaboracija z Badoglijem in kraljem Viktorjem Emanuelom vltaliji—dokazuje vse drugo kot željo

za popoln prelom s fašističnimi in napol fašističnimi elementi širom Evrope. Rusi so "trdi realisti," in dokler to temeljno vprašanje ne bo rastlo na tak način, da bo stvoritev novega "sanitarnega kordona" proti Rusiji definitivno nemogoča, ozračje med Moskvjo in zapadnim svetom ne bo čisto.

Rusko-poljski mejni spor je le zunanja manifestacija trenj mnogo globokejšega značaja kot je ta spor sam na sebi—trenj, ki gredo prav do srca povojne ureditve v Evropi.

Spravljanje zelenjave čez zimo

Poleti in jeseni pobiramo zelenjavo kar z vrta. Toda mnogo zelenjave potrebujemo tudi pozimi, ko na vrtu nič več ne raste. Zato že jeseni poskrbimo, da na primerne prostore spravimo vso povrtnino. Ti prostori pa morajo biti tako pripravljeni, da zelenjava dobro prezimi, ne gnije in ohrani svoj okus.

Za prezimovanje je zelo priprava klet, če je suha in pravilno topla. Vanjo shranimo vso zelenjavo na kupe, police ali pa obesimo pod strop.

Za spravljanje namenjeno zelenjad poberejo z vrta, ko je suho vreme in vleče burja, ki posuši vso vlago. Korenjen, peteršilj, zeleni itd. potrgamo vse listje (cimo), pustimo le srce. Zelju, ohrovitu in endiviji o-trebimo zunanje nagnite, pomečkane in gnile liste. Repi pa odrežemo s cimo vred tudi srce.

Če hočemo zemlje, ohrovit, pešo in repo shraniti v jame na vrtu, tedaj jih populimo, za hranitev v kupih pa zelenjavo lahko posekamo. Posekano zelje je tudi primerno, da ga v kleti ali drugje obesimo pod strop.

Petršilj, korenje, por, črni koren in hren niso tako občutljivi za mraz in jih imamo preko zime kar na prostem. Občutno pa se pokvari, če je zima vlažna in delj časa brez snega. Tudi špinac, rožnati in kodrasti kapus ter motovilec lahko pustimo preko zime na vrtu.

Za prezimovanje v jamah ali zakopih skupljamo na suhih prostorih na vrtu do 2 m široke in 30 cm globoke jame. Na dnu raztresemo slamo, z njo pa tudi obdamo stene, tako da zelenjava ne pride nikdar do vlažne zemlje. Jam ne delamo prevelikih ali preglobokih. Na vrhu piramidnega kupa postavimo snop slame, ki skrbi, da odhajajo plini in pokvarjen vlažen zrak iz zakopa. Tudi s strani obdamo kup s slamo, nanjo pa namečemo zemljo in jo z desko pritismo. Okoli jame skupljamo plitev jarek in odtočno jamo kamor se odteka deževnica. Če nastopi huji mraz, pokrijemo kup še z deskami. 30 cm debela plast listja in zemlje, ki jo menjaje polagamo na slamo, vzdrži 20 stopinj Celzija mraza.

Slično spravljamo v zakope zeljate glave. Nad jamo položimo deske, količe ali preklje, nanje natresemo listja ali slame, na katero nasujemo zemljo za kakih 30 cm. Korenine zelja zasujemo v zemljo in postavljamo glavo h glavi. Lahko pa položimo v jamo na dno slamo, na katero postavimo zeljate glave tako, da imajo korenine navzgor. Tudi na ta način se zelje dolgo drži. Ker pa zakopov ne smemo prepogosto odpirati, jih delamo manjše, da zelenjavo spravimo čim prej ven.

Prav ugodno prezimovališče je topla greda. Grede spraznimo, vanjo pa navozimo nekaj prsti ali mivke, v katero posadimo zelenjavo (endivijo in karfijole). Na zunanji strani dodamo stenam opaž, v katerega zatlačimo listja. Na okraju razprostrimo spleteno slamo, čez njo pa deske. Če zapade sneg, to zadostuje, drugače pa moramo še vse skupaj pokriti z zemljo ali listjem. Kadar nastopi toplejše vreme, moramo gredo previdno zračiti.

Tudi klet je odlična shramba za zelenjavo, mora pa biti primerno topla in suha. Na tla v kleti razprostrimo deske, nato polagamo v vrstah v obliki piramide ali stožca peso, repo, črno redkev, zeleno, korenje in črni koren. Med posamezne plasti potresemo na drobno presejano zemljo ali mivko.

Vsekakor moramo imeti vsaj nekaj najpotrebnejše zelenjave vedno v kleti, da nam ni treba vedno razkopavati jame. Če nimamo kleti, si pomagamo na ta način, da spravimo zelenjavo v zabojce z zemljo, ki jih potem hranimo na kakem prostoru, kjer ne zmrzuje.

Vsa prezimovališča pa je treba ob toplem in suhem vremenu zračiti, da se izmenja zrak in odpravi vlaga. Čim pa pritise mraz, prezimovališče zapremo. Ko zračimo, moramo tudi pregledati nagnite, usahle ali gnile rastline in liste, da se gniloba ne širi.

Nekatere gospodinje sade v mestu petršilj in korenje v majhne zabojčke, ki jih hranijo v drvarnici, predstobi ali kleti. Drugim pa to ni mogoče. Da pa bodo tudi one imele svežo zelenjavo vsaj nekaj časa, naj napravijo sledeče: svež zelen petršilj damo v večji kozarec—najboljši so kozarci za ukuhanje—in kozarec prikrijemo z debelejšo lepenko. Petršilj ostane svež, ne da bi bil v vodi (ki se prav hitro usmrači) tudi 10 do 14 dni. Kozarec pa naj bo na hladnem in po možnosti v temi.

Urednikova pošta

Rojstni dan

predsednika Roosevelta

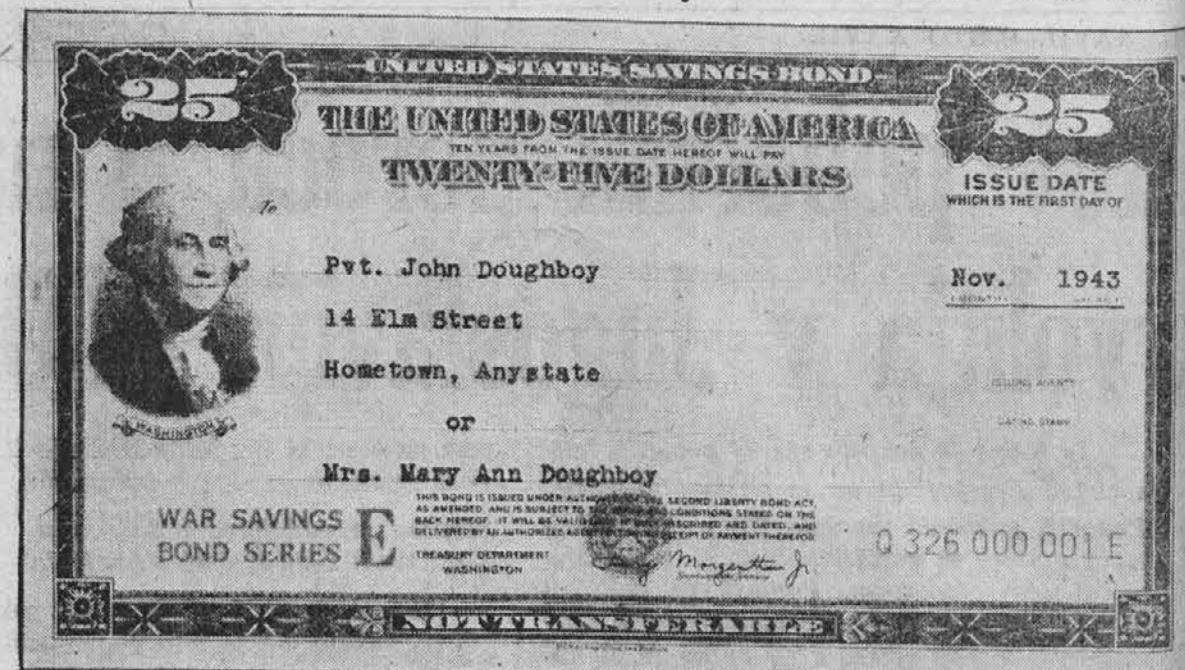
Cleveland, O. — Naš slovenski in jugoslovanski narod je zadnja štiri leta dostojno obhajal rojstni dan našega velikega voditelja, Franklina D. Roosevelta, predsednika Zedinjenih držav. Prihodno nedeljo, 23. 30. januarja, bo njegov 62. rojstni dan. Tega dne bo zopet lepa prilika, da se naš narod spet zbere v naši prostorni dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

V preteklosti je bil vsako leto na ta dan Narodni dom natrpan poln našega naroda; vsak je bil zadovoljen, kajti tam je srečal starega znanca, se z njim razgovoril in se poveselel. Nikomur, ki se je udeležil, ni bilo žal, ker na tej prireditvi se ni nihče počutil, kot da spada k tej ali oni skupini ali stranki. Vsak je prišel iz sledečih razlogov: finančno pomagati narodnemu skladu za pobijanje otroške paralize, moralno pa dokazati ljubezen in spoštovanje do našega predsednika ter med številnimi prijatelji najti nekaj poštenega razvedrila.

Zivimo sicer v časih, ko se ves svet vojskuje in vsak izmed nas čuti neko žalost ter ima potroto srce, vendar je pa ravno zato potrebno, da pridejo Slovenci in Slovenke skupaj h kratkemu razvedrilu in razgovoru.

Poleg tega pa bomo zagotovo

Smaller Size War Bond Ready For Fourth War Loan

Here is a facsimile of the new Series E War Bonds, half the size of the issue you now own; Treasury Department is saving paper and reducing production costs; however, the new war bonds will do just as much work in winning the war as the big-sized ones.

ljeni, da bomo s par desetimi, ki jih bomo darovali za tako plemenite namene kot je pobijanje otroške paralize, storili dobro delo, ker zdravje je največji zaklad na svetu.

Kljub veliki zaposlenosti vsakega izmed nas, se je zopet odzvalo toliko dobrosrčnih mož in žena, da bo mogoče završiti prihodnjo nedeljo včer v Slovenskem narodnem domu zopet z manifestacijo našega naroda, ker bo običajni Roosevelt's Birthday Ball prav gotovo zopet lepo uspel. Pripravljeni odbor bo preskrbel za dobro postrežbo in pošteno razvedrilo. Med odmorom bo nastopil govornik, slovenski kvartet pa bo zapel par pesmic.

Ves slovenski in jugoslovanski narod je vljudno vabljen, da ponovno dokaže Amerikancem, da se naš narod vedno častno odzove, kadar je treba pomagati tam, kjer je pomoč najbolj potrebna.

Za ples bo igral Peter Srnick orkester; vstopnina je samo 50 centov za osebo. Pripravljeni odbor pričakuje, da bo dvorana Slovenskega narodnega doma zopet popolnoma napolnjena. Poleg tega odbor tudi vljudno prosi, da daruje vsak po svoji moči, da Slovenci tudi letos ne zaostanemo ter napolnimo kvoto, ki nam bo ponovno v ponos ter bo v pomoč skladu za pobijanje otroške paralize.

Na svidenje!
Pripravljeni odbor.

Prvi bombni napad in prva protiletalska obramba

Vsa današnja vojna poročila so polna vesti o bombnih napadih in bombardiranjih in protiletalski obrambi. Zanimivo je, da so se tudi ta sredstva modernega vojskovanja razvila iz kaj skromnih početkov in sicer ne šele v prvi svetovni vojni, ampak že dve leti prej, v meksikanski državljanski vojni.

Leta 1912 je v Meksiku divjala državljanska vojna; general Obregon s svojimi pristaši, ki so se imenovali konstitucionalisti, se je upri vladi in šel z vojsko zoper njene kraje in ljudi.

Oblegali so pristanišče Guaymas, toda vselej, kadar so se mu na svojih vojnih ladjah približali, jih je odgnalo obrežno topništvo.

V Obregonovem taboru pa sta služila francoski letalec Madon in avstralski mehanik Dean. Ta dva sta prišla na idejo, da bi napravila kratke svinčene cevi in jih napolnila z dinamitom in letalec, bi jih s svojega prestege letala metala na obrežno topništvo in na tisti dve vladni križarki, ki sta varovali vhod v pristanišče.

Rečeno, storjeno. Kmalu se je Madon dvignil s svojim letalom, ki je nosilo prve "bombe". Ni pa seveda še nič vedel, v kakšni krivulji padajo bombe, ki se odlučijo od letala v poletu. Zato nobene križarke ni zadel, vse bombe so padle na pomole in ostale pristaniške naprave, toda kljub temu je bil učinek eksplozij strahovit in še mnogo hujski, kot pa so pričakovali.

General Obregon pa je uvidel, da se bo novo napadalno sredstvo "obneslo".

Čez nekaj dni se je Madon znova dvignil z novimi bombami. Toda tudi vladne čete po prvem obisku prvega bombnika niso mirovale. Na neki griček ob obali so postavile top na krožno ploščo, da se je mogel vrtni na vse strani.

To je bilo prvo protiletalsko topništvo, ki se je tudi ob prvem poskusu obneslo.

Ko je priletel Madon s svojim bombnikom, so ga začeli takoj silovito obstreljevati, da je moral z vso naglico odmetati svoje bombe, ki so večinoma vse padle v morje in niso napravile nobene škode, nato pa je moral odleteti, da je rešil letalo, ki je bilo vsa Obregonova zračna sila.

Tako je človeštvo dobilo novo napadalno in novo obrambno sredstvo, iz obeh se je v naslednjih letih razvila samostojna industrija.

VITAMIN, KI NAM VARUJE MLADOST

Dve ameriški raziskovalki sta odkrili vitamin iz skupine vitaminov B, ki odstranjujejo značilne staranja.

Zaenkrat se pa nanaša to samo na podgane in morske prašičke, s katerimi sta delali ameriški znanstveniki poskuse. Izločili sta novi vitamin iz kvasnic, iz riževih lusk in iz jeter. Ko sta dajali podganam in morskim prašičkom hkratu s hrano novi vitamin, so se pokazale nepričakovane posledice.

Živalce, ki so imele prej od starosti sivo dlako, so postale spet povsem temne in tudi drugi znaki staranja so izginili.

Vse kaže, da se je ameriški raziskovalka posrečilo odkriti dolgo iskani vitamin mladosti.

MRZEL KROMPIR SE DA SE PORABITI

Mraz je v mnogih kletih povzročil, da je krompir zmrznil. Marsikatera gospodinja se je vprašala, kaj naj stori s tem krompirjem.

Ljudem je premalo znano, da se da zmrznil krompir kot krma živali še vedno dobro uporabiti. Po drugi strani pa je mogoče zmrznil krompir tudi okusati. Potrebno je tedaj takšen krompir takoj položit v kis, da je spet kolikor toliko dober.

ŠKRA T

To je bilo tako

"Zakaj si prišel prepoznati šolo?" je učitelj strogo vprašal Janezka.

"To je bilo tako..." je čel pripovedovati Janezek.

"Ne čenčaj na dolgo in na široko," ga je prekinil učitelj, sto na kratko povej vzrok mude."

"To je bilo tako..." je začel Janezek. "Moj brat je bil Janezek..."

"To vendar ne spada na ga je znova prekinil učitelj. "Zakaj ne?" se je začudil nezek. "Saj hočete vedeti, sem prepoznal prišel, ali ne?"

"Da, to hočem vedeti, in cer samo to," je nestrpno darjal učitelj. "Torej povej povej!"

Janezek ga je nečisto pogledal in ponovil:

"To je bilo tako. Moj brat rekel: Janezek, če se ne požuriš, boš prepoznal prišel. "O ti ljubi Bog," je ves obupan vzkliknil, "prav me ne zanima, kaj je tvoj rekel; samo to hočem vedeti, kaj si prepoznal prišel."

"Saj vprav to hočem povedati," je užaljeno rekel Janezek. "Brat spada zraven."

"Če brez brata ne gre, pa njega vpleti vmes, no," je zarenčal učitelj. "Povej v besedah!"

"Bom," je pokimal Janezek in zadržal: "To je bilo tako. Moj brat je rekel: Janezek, "Tristo zelenih žab!" je kričal učitelj in planil pokonci.

"To smo že dvakrat slišali," je brat rekel. "Pripoveduj lje!"

Janezek pa se ni dal uganiti. Znova je začel:

"To je bilo tako. Moj brat rekel: Janezek, če se ne boš žuril, boš prepoznal prišel. "No, in potem..." je nestrpno zaklical učitelj in petal z nogo.

"No in potem se je izkazalo, da je brat imel prav. V resnici sem prišel prepoznati!" se je rezal Janezek.

Součenci so se na te besede glasno zasmejali.

Učitelj pa je razkačeno rnil s pestjo po mizi in zagrmel: "Jaz ti bom že pokazal, lot!" Po končanem pouku neš dve uri v šoli.

In tako se je tudi zgodilo.

CIGANKA

POVEST IZ
DOMAČIH
HRIBOV

Predstavniki:
Albin Hrovatin

(Nadaljevanje)

"Da, že pojdem — in sram me je, da bi se kdaj prišla domov. Prej pa ti se moram povedati resnico... Le poslušaj, kaj ljudje govorijo!... Sto in sto let je že star naš dom; sto in sto let so bili Ravnjaki župani. Kar svet pomni, se še noben Ravnjak ni drugače oženil kakor s slovensko gruntarsko. Jeseni so te možje za župana izbrali, čeprav si najmlajši med njimi — niso te zaradi tebe, ampak zavoljo naše častite rodovine. Ti pa, ki od našega starega poštenja in naše stare časti živiš, si nobene druge ne znaš poiskati kakor prav to ciganko. Ni čuda, če se ljudje za glave prijemljejo. Se krave se bodo, če bo ciganka za Ravnjaka."

Sestrine besede so ga zadele v živo. Zdrnil se je in po kratkem molku dejal:

"Vsi v fari imajo Pavlo radi. Tako, kakor ti, ne govori nihče. Prijazni so ji."

"Haha, boš videl, ko prideš na oklice... Saj še imena nima... Tiho bodi! Že vem, kaj hočeš reči. Hruplja ji je svoje posodila. Pri tebi bodo gospod povedali ime, stan in bivališče. Pri tvoji puži ne bodo oklicali ne stanu, ne starosti, ne očeta, ne matere, samo Hrupljino ime. Vsi v cerkvi se bodo smejali in norcevi ne bo ne konca ne kraja."

Ravnjaku so mišice na obrazu zatrepale. Zastrmel je v kot in mrko dejal:

"Ime in stan in odkod — to je postranska reč. Glavno je, kako ima srce in če je značajna."

"Ha, mar meni, da so ciganke značajne?"

"Pavla je tisočkrat boljša kot ti," je zavpil. "Srce ima! Ti ga nimáš. Ti nikdar ne bi bila življenja zame tvegala, tako kot ga je Pavla."

"Je pač vsiljiva in se vtika povsod, kjer je ne srbi."

"Tebi bi bilo vseeno, morda bi ti bilo celo prav, ko bi me bil zaklal."

"Franc, Franc! — To pa je preveč. Da moreš kaj takega reči!... Sicer pa bi si bila jaz dejala, da te je samega kaj, da se boš ubranil in da ti zato ni treba ženske pomoči."

"Ubrani se, če se moreš s praznimi rokami, ko je drugi z nožem nad teboj!"

"Tako nevarno menda ni bilo. Govorijo je zvitá ciganka s svojimi ostrimi očmi videla, da

ni hude nevarnosti; zato ti je pa zaigrala to komedijo."

"Brez srea si. Pavla se je zame žrtvovala. Čudež je, da je ušla smrti. Življenje mi je rešila. Ko bi nje ne bilo, bi bil že v grobu. Mnogo, mnogo sem ji dolžen."

"Naj bo po tvojem! Nikjer pa ni zapisano, da jo moraš iz same hvalečnosti vzeti. Saj se ji lahko še kako drugače izkažeš; s kakim darilom ali že kako."

"Dal sem ji besedo in sram bi me moralo biti, če bi jo poržl."

"Največjemu pošteniaku se primeri, da mora besedo požreti. Beseda še ni konj! Marsikdo se je za kako kravo, za kakoga konja ali za les pogodil in se je nato skesal. Je pač k onemu šel in od kupčije odstopil ter pošteno plačal, da oni ni imel škode — pa je bilo prav."

"Če je zate bila ženitev kravja kupčija, zame ni. Jaz iščem srečo, ki jo le s Pavlo upam najti. Pavla ima vse lastnosti za dobro ženo in gospodinjico."

"Hinavska je in polna ciganske zahrbtnosti. Videl boš, ko bo že prepozno."

"Ti boš videla, da si pridno dedke strašno po krivem sodila."

"Nikogar ne sodim po krivem, le to povem, kar je," je pihala Pristovnica. "... Če je že res taka svetnica, samih čednosti polna, kakor se tebi vidi, je vendar ciganske krvi in ta kri bo prišla na tvoje otroke. Ko bo potem na Ravnah razsajala, tropa ciganskih smrkovčkov, no, to bo tvoja sreča, da ti Bog pomaga."

Ravnjak je prebledel in se je ves stresel. Vendar se je hitro zbral in je zagrmel nad sestro: "Zdaj pa je mera polna. Brigaj se za svoje smrkavce, mene pa pusti!"

"Saj te bom," je zasikala. "Če že hočeš v nesrečo, pa se zaleti vnjo! O pravem času sem te svabila. Zapomni si: boš že še videl! Pa nikar ne misli, da bom na ženitvino prišla!"

"Saj te nisem vabil in te tudi ne bom."

(Dalje prihodnjik)

LAYS HIS PISTOL DOWN

CAMBRIDGE, MASS.—When the 1000th Army chaplain supplied by The Methodist Church for World War II reported for the current session of the Chaplains' School here at Harvard the other day, a "Pistol packin' parson" had to "lay his pistols down". Entering this non-combatant branch of the service, the Rev. Holland Hope of San Jon, N. M., left behind his well-kept collection of target and hunting weapons. Despite his local reputation as a crack shot, he must now be obedient to the international law which requires that the only armament allowed a chaplain is "the sword of the Spirit". Chaplain Hope, shown above as he was welcomed by the Commandant of the Chaplains' School, Chaplain William D. Cleary, Colonel, USA, is one of twelve children of a Texas pioneer family. Two brothers are line officers. In addition to 1000 Army chaplains, Methodist chaplain headquarters in Washington, D. C., Stewart Patterson, secretary, reports his denomination has supplied the Navy and Marine Corps with 300 chaplains.

First "Soldiers' Vote Bill" Signed

ATLANTA, GA.—Soundphoto—Soldiers watch Georgia's 35-year-old governor sign the Soldiers' Bill, thus making it a law. Men in uniform are (Left to Right): Pvt. Wm. Privratsky, of Chicago, and stationed at Camp Tyson, S-Sgt. Woodrow Tucker of Hapeville, Ga., Pvt. Osborn Foster, Hiawasse, Ga., and Senator of the 40th District in Georgia. Gov. Ellis Arnall is seated.

GOSPA VERA

FRANCE BEVK

(Nadaljevanje)

Prehodila sta nekaj ulic; nasproti so jima zasijale luči velike kavarne, ki je šumela polna ljudi. In tuja ženska, ki se je vedla, kakor da je že deset let nerazdruženo zvezana z njegovo usodo, se je ozrla z nasmehom nanj in ga je vprašala: "Ali si žejen?"

Bil je žejen, dasi ni vedel, zakaj. Njegove ustnice so se lepile. Težko je požrl slino, v grlu ga je zbolelo. Ženski je prikimaval, vendar ni razumel migljaja.

Ta ga je peljala do vogala, kjer je bila pred platnom še prazna miza.

"Sediva," je dejala in kot da nič ni, mu je ponudila stolico in se mu posmejala z blaziranim smehom. Godba na lok je ob vhodu v kavarno igrala divjo melodijo, ljudje so stali v grupah na cesti in poslušali.

Krševan je sedel, ženska se je naslonila z ramenom k njemu. Šele zdaj se je zavedel. Z javno žensko je sedel pred kavarno in niti pomislil ni na to. Ljudje hodijo po cesti in se ozirajo nanj; zdelo se mu je, da je vsak drugi človek nategnil obraz v dolžino in požrl misel vase: Krševan — pa s to žensko! Saj potem ni čudno!

Kaj ni čudno? Kaj pa se je zgodilo? Ženo je davil, da bi udušil tisto neznano, kar sika iz nje. Do te ženske tu mu ni nič, zapodi jo proč, ako se mu poljubi.

Vendar bi je ne bil zapodil. Ni imel pogum. In ko ga je gledala z nesramnim pogledom in trčila z njim, se mu je gabilo njeno vedenje in se pogleda se ni unal umakniti.

"Hilda mi je ime," je dejala. "Počemu si ti tako tih, ali naj jaz zabavam tebe?"

Krševan pa je mislil: Zakaj sem sedel s teboj? Kaj hočeš od mene? Kaj je nama skupnega, da sediva pri isti mizi pa beseda ne more z jezika, niti prijazna, niti sovražna?

"Mhm!" je dejal in gledal na njene blede, uvele roke; na sredincu je blestel prstan z mnogimi kameni.

Hilda je ujela njegov pogled, pokazala prstan bliže k luči.

"Ali ti ugaja? Ta je od nekega bogataša, ta pa od mojekega zaročenca," je dejala in pokazala na prstan, ki je skromno blestel na prstancu leve roke. In kakor da jo preganja sentimentalnost, je poiskala v nedrih na zlati verižici medaljon s fotografijo črnolasega mladenci.

"Ta je moj fant. Dober deček je; vse mi verjame."

Pri tem pa so je smejala tako prostodušno, da je Krševana zabeležilo v mozeg. Gabila se mu je. Grdo, smrdeče je bilo njeno tikanje. Kaj mu je mari njen neumni zaročenec! Ali ni še na vlačugo ljubosumen?

Ona je videla njegovo nejevoljo, ki je ni razumela, pa jo je hotela izbrisati. Poiskala je skrivaj njegovo roko, ki jo je imel na kolenih in jo je stisnila.

Spreletelo ga je za trenutek, kri je udarila vanj, ona pa ga je hotela raztrgati in je pravila dalje.

"Moj zaročenec ima službo in prihaja vsak mesec. Zdaj sem v drugem stanu. Vsak dan mi piše. Misli, da živim od denarja, ki ga on pošilja... Hočeš brati?"

Vzela je zmečkano pismo iz torbice in ga hotela razgrniti pred njim.

Krševan je stegnil z roko po njem, in jo je stisnil, da je zaječala.

Ta ženska nosi otroka pod srcem od človeka, ki jo ljubi in ji piše vsak dan sentimentalna pisma. Ona pa se prodaja po u-

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je umrl naš ljubljeni brat in stric

PETER MORAVEC

Umrl je dne 26. novembra 1943. Pogreb se je vršil dne 30. novembra iz Louis L. Ferfolia pogrebnege zavoda v cerkev sv. Lovrenca in od tam na Calvary pokopališče, kjer smo ga polčili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen dne 10. marca 1892 leta v vasi Gornje-zelje, fara Predlog pri Vinici.

Želimo se iskreno zahvaliti vsem za vence cvetja, vsem, ki so darovali za sv. maše, kakor tudi vsem, ki so ga prišli kropiti, ko je ležal na mrtvaškemu odru ter vsem onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Hvala pogrebniemu zavodu Louis L. Ferfolia za izvrstno oskrbovanje pogreba in prvovrstno vsestransko poslug. Hvala pogrebem, ki so nosili krsto.

Ti, ljubljeni brat in stric, počivaj v miru in lahka naj Ti bo svobodna ameriška zemlja!

Zalujoci ostali:

Mrs. Mary Stiglič,
Mrs. Margaret Castelec, sestri;
Mrs. Ana Gačnik, nečakinja.
Zapušča še več sorodnikov.

Cleveland, Ohio, dne 22. januarja 1944.

licah in razodeva skrivnost, ki bi morala biti vedno tajna, tujim moškim, da se smejejo.

V Krševanu je gorel gnus in se je kopljal do vrha. Ko se je Hilda zopet nagnila k njemu in mu šepnila: "Imam sobo", je priklopelo v njem do vrha.

Stisnil je pest in jo je položil na mizo: "Proklete ženske!" Ni počakal natakarija; vrgel je bankovec na mizo in zavil v prvo temno ulico, da bi ga nihče ne mogel spoznati. Ali pa ga je kdo?

Kakor, da lovi lastno srce je blodil, Bog ve kodi, Bog ve koliko časa...

33.

Ko je Krševan tisti večer tako nenadoma odšel z doma, je Vera obstala. Tega ni pričakovala. Poslušnila je. Vežna vrata so se zaprla. Pogledala je na ulico, mož je zavil v drugo smer, razločno je čula njegove korake.

Ključa od stanovanja ni bil vzel s seboj. To jo je razvedrilo, to jo je tudi oplašilo. Kam je šel? Ali jo je šel varat? Ali je šel kam drugam?

(Dalje prihodnjik)

MACCABEES
TENT 1288

Redna mesečna seja imenovanega društva se vrši v nedeljo,

23. januarja

Članstvo se prosi, da se seje vdeleži.

Oglašajte v - - -
Enakopravnosti

Za delavce

DELAVCI

Za delo znotraj in
zunaj

Dobra plača od ure

The White
Motor Co.

858 E. 79 St.

Mali oglasi

Heating Pads

Dobili smo 200 električnih grelcev (heating pads). Kupite sedaj, dokler zaloga ne poide.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G. PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopolodne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

PRODA SE

izvrstno, hišo za 2 družini, 10 sob, na Norwood Rd.

3 hiše, vsaka za eno družino, blizu St. Clair Ave. in E. 55th St. Ena je z 9 sobami, in bo kmalu prazna, druga ima 4 sobe, tretja pa 5 sob.

Na E. 69 St. hiša za 2 družini, 12 sob, ter hiša za eno družino, 3 sobe.

Na Hale Ave., v Collinwoodu, hiša za 2 družini, 8 sob, prazna. Za podrobnosti se obrnite na

J. TISOVEC

1366 Marquette Ave.
blizu St. Clair in East 55th St.

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

2 sobi

se odda v najem eni ali dvema osebam. Vpraša se po 4. uri popoldne na 14313 Sylvia Ave.

Rada bi stalnega

odjemalca za 350 jajc na teden; na "cash and carry."

MRS. JENNIE SHIVITZ

R. F. D. 2, Ross Rd.

S. Madison, Ohio

CE POTREBUJETE

novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.

CH. 8376-8377

Ob večerih: ME. 4767

TAPETIRANJE

Ali imate v hiši kako pohištvo, da ne odgovarja vam v vaše zadovoljstvo — davenport ali stole, ki morajo biti prenovljeni?

Vse to vam jaz napravim v vaše zadovoljstvo po zmerni ceni. Pokličite

JOHN LUKANC, MU. 3729
698 E. 159 St.

Buy a Bond and Build a
BATTLESHIP

Za delavce

KUCHARICA

ter da bi servirala v majhni Cafeteria Ponoči Uniforme, obedi in transportacija na dom Tedenska plača

Osborn Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave.

West Steel Casting
Co.

805 E. 70th St.

Squeezer, Floor in Bench livarji, molderji, Core Makers, pomočniki, Chippers, brusarji. — Dobra plača s priliko do zasluga od kosa.

DIP TANK BARVARJI
TRUCKERS

STROJNI RIVETTERS

RIVETTERS POMAGAČI

STROJNI OPERATORJI

in

POMOČNIKI

SHEAR OPERATORJI

Drugi in tretji šift

Plača od ure

The Cleveland
Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

splošna tovarniška
dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon
Co., Inc.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj.
šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wayne Rd., Rocky River
Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno
razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se
zahteva

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

Oglašajte v - - -
Enakopravnosti

POSLUGA V DOSEGO
SLEHERNEGA

Nam je znano, da nenadna poslovitev dragoga, mnogokrat težko obremenjenega sredstva družine, in omeji svoto, ki je na razpolago za poslednjo poslug. Zato pa je naša poslug v dosegu vsakega. Najsi bodo stroški taki ali taki, našim klijentom se zagotovo naša najboljša profesionalna pomoč, dostojanstvene, lepe obrede. Priporočamo se onim, katerih doleti tak slučaj, da se obrnejo do nas in se z nami pogovorijo o zadevi.

August F. Svetek

POGREBNI ZAVOD
478 E. 152 St. IVanhoe 2016
CLEVELAND, OHIO

Army & Navy News

Home on a furlough this past week, was Lieut. Stanley F. Zagar, son of Mr. and Mrs. Jacob Zagar, 9306 Parmalee Avenue. His sister, Antonia, arrived home last Tuesday, on a ten-day furlough from Camp Campbell, Ky., where she is stationed with the WACs. Lieut. Zagar, returned to Camp Swift, Texas, today.

Mr. and Mrs. Anton Malovasic, 19401 Pawnee Avenue, recently were notified by the War Dept., that their only son, Anthony is missing in action since Dec. 31st, over France. Anthony is a graduate of Collinwood High School.

On furlough this past week from Burma, was Stanley Marn, 1/c Petty Officer Boatmen's Mate, son of Mr. and Mrs. Louis Marn, 14416 Sylvia Avenue.

Visiting his sister Victoria Champe, 15711 Saranac Rd., was Sgt. Joseph Champa, who was home on furlough from Campe Howze, Texas, this past week.

Home from Birmingham, Alabama, on a fourteen day furlough, is Pfc. Albert Janicgar, and wife, the former Louise Germ. They are visiting Mr. and Mrs. Germ, Waterloo Rd.

Promoted to the rank of Sergeant was Albin A. Virant, son of Mr. and Mrs. J. Virant, 19605 Kildeer Avenue. For the last 22 months, Sgt. Virant has been in Hawaii, and recently took part in combat in Makin. He is serving with the 27th Division, known as the Fighting 69.

Home on a seven day furlough after one year of service, is Sgt. Rudy Zajec, son of Mrs. Frances Zajec, 20572 Lindberg Avenue.

Mr. and Mrs. John Petrovic of 1068 East 68th Street have been informed by the War Department that their son, Staff Sgt. Frank Petrovic, attached to the Infantry of the 37th Division, was seriously wounded in action on Bougainville in the South Pacific on January 3rd.

This is the second time Sgt. Petrovic has been wounded since the Division went into action in this war, and was awarded the Purple Heart Medal several months ago after having been wounded in the battle of Munda.

Sgt. Petrovic will be 28 years of age on March 1st, and is a graduate of East High School. Before entry into the service, he was employed at the National Acme Company. He has been in the Army since January, 1941, having been among the very first to be drafted in the 24th Board, and has been overseas since May, 1942.

Cleveland Slovenes to Hold Fifth Annual Ball for Polio Benefit

The Cleveland Slovenes will again hold a "President's Birthday Ball" on January 30, 1944 at the Slovenian National Home on St. Clair Ave. The proceeds will go to the National Foundation for Infantile Paralysis. This is the fifth year that the Cleveland Slovenes have sponsored this event.

The National Foundation has made great progress in research to curb this dreaded disease which strikes young and old alike. You can help by donating to the "March of Dimes" and by attending the "Birthday Ball" on January 30th. This fund should have your complete support and every community should do its share in helping to stamp out this dreaded disease.

Let's all plan to attend the dance on Jan. 30th at the Slovenian National Home. Let's dance so that others may walk!

F. J. E.

"Wild West Rodeo"

The Public Auditorium, in downtown Cleveland, will be the scene of the first annual "Wild West Rodeo—Big Top Circus— and Hollywood Thrill Show" for a nine-day engagement starting on Saturday, January 29th, and continuing through Sunday, February 6th. Performances will be held at 8:30 p. m. nightly with special added Sunday matinees at 2:30 p. m.

Interspersed with the thrilling Rodeo events will be many outstanding aerial acts, dog and pony routines, quadrilles on horseback, trick and fancy riders, lions, tigers, elephants, and of course, funny circus clowns will participate.

In addition, famous Hollywood motion picture dare-devils will be seen in action in a series of spectacular stunts, winding up with "Superman" leaping his car over a trans-continental bus and give other cars.

He has now been vacated from the immediate battle zone, and his current address is: S/Sgt. Frank Petrovic—35006147 (Hospitalized) Theatre Directory A.P.O. 502 c/o Postmaster San Francisco, California At the War Department's suggestion, mail should be directed to the above address in place of his former A.P.O. 37 in order to expedite delivery. His friends are urged to write.

BUKOVNIK'S

Photographic Studio

752 EAST 185th ST.

Kenmore 1166

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311-5312

Glimpses at Glasbena Matica Affair

By "Bystander"

Last Saturday's dance was a huge success at Slovenian National Home on St. Clair Ave. Many old as well as new faces were seen at the dance.

For example, Steffie Chumbrick and Ed Kalmanek were there. Steffie kept conversing with friend Norman "Corky" Korzenowski, while Ed was giving his phone number to all his female acquaintances.

Then there was Chuckie Vidmar who kept dancing with blondes. That fella must have a mania for those fair maidens. Eleanor Swistock, a Lakewoodite, kept wishing that some of those "wall decorators" would ask her to dance.

Really fellas, the girls would love to see your anatomies parked in the Hall of Fame, but they don't like to see them holding up the walls of a dance hall.

A lovely pair of legs kept dancing all evening, and they belonged to Julia Kosec. Some day Julia, you might land a contract with M.G.M.

Johnny Wolf's attention getter was a brunette. Who is she Johnny?

Annie Hovecar was found gazing at her he-man Willy Snick, while Willy was busy "beating out" his tom-toms.

Paul Kovac and John Ceh were seen tearing their shoe leather on the dance floor.

Since the dance was sponsored by Glasbena Matica, it is appropriate to spotlight some of its personalities.

Petite Carolyn Budan was looking sweeter than ever, and incidentally, her voice blends in beautifully with her charm.

Mrs. Frank Plut was seen gliding on the floor with Her-

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy U. S. War Bonds & Stamps

JANUARY 22, 1944

JOIN THE MARCH OF DIMES FIGHT INFANTILE PARALYSIS JANUARY 14-31

MISSING IN ACTION

Mr. and Mrs. John and Mary Mahne, 12529 Vashti Avenue, were notified by the War Dept. recently that their son Emil is missing in action since December 31st over France. Emil, a Sergeant, was a gunner on a bomber.

Anthony Malovasic, son of Mr. and Mrs. Anton Malovasic, 19401 Pawnee Avenue, was also listed by the War Dept. as missing after a raid over France on December 31st. Anthony is a graduate of Collinwood High School.

man Ogrinc while hubby was swept off his feet by Alice Somrak, one of the Collinwood belles.

Lovely June Babbitt was there assisting her mother in the sale of tickets and the youngest Babbitt offspring who introduced herself as Shirley Ann was the other able assistant.

Two newcomers to G. M. and former Penn. Staters made their first appearance at Slovenian Home. They are Angie Jaksic and Dorothy Bukovac.

Eleanor Lach had to leave early because her mother set a curfew for the young lady.

Sylvia Mihevc and Josephine Kozel were two eye-catchers. Girls, you looked like you stepped out of Vogue's magazine.

The cooks and bartenders were all generous in supplying the crowd with drinks and refreshments and everyone agrees that the evening was well spent. So in conclusion may I say, Glasbena Matica, you did a splendid job.

Obituaries

Bizil, Frank—7219 Hecker Ave. 61 years of age. Survived by wife Magaret and eight children.

Zupancic, Alojz—74 years old. Residence at 1371 E. 52 St. Nine children survive.

Zakrajsek, Josephine—Residence at 18526 Underwood Ave. Age: 31 years. Survivors include husband, newly-born daughter, and four sisters.

Hovecar, Frank—Age, 51 years. Residence at 5377 St. Clair Avenue.

Hrovat, Joseph—1070 E. 74 St. 63 years of age. Wife, son and five daughters survive.

Felicijan, Ursula—Residence at 3314 St. Clair. 57 years of age. Survived by three sons and one daughter.

Milich, Venika—53 years of age. Residence at 3783 E. 53 St. Survived by daughter Zorka.

Janezic, John—2½ years old. Residence at 16103 Trafalgar Ave.

Slapnik, Ignac—Residence at 6102 St. Clair Ave. 60 years of age. Survived by wife Frances and three sons.

Obrovac, Thomas—47 years of age. Residence at 2705 Jay Ave. Wife, son, daughter and sister survive.

BIRTHS

Announcing the birth of a baby boy, are Mr. and Mrs. James and Frances Jeynikar, 561 E. 250 St. Grandmother is Mrs. Theresa Verbic, 983 E. 76 St.

A 7 lb. 2 oz. baby boy was born last Monday, to Mr. and Mrs. Charles Benzie, 15611 Corsica Avenue, at Booth Memorial Hospital. Mother is the former Pauline Nagode, daughter of Mr. and Mrs. Frank Nagode, 13610 Chataqua Avenue.

NIKOLA TESLA

Great Yugoslav-American Scientist

Today, January 7th (the time of this writing) is the anniversary of the death of the great Yugoslav - American scientist Nikola Tesla who passed away a year ago today at the age of 86.

I feel that for a Yugoslav so great our Slovenian papers have devoted comparatively little space to him and especially the English sections and I have picked this time to bring the name of great Tesla into these columns again. (Ed. Note: The Nova Doba carried three articles on Tesla during the past year.)

Far and few are people who are unfamiliar with the name of Tesla. Particularly every Yugoslav does and must know some thing about the great Yugoslav - American "electrical wizard" Nikola Tesla whose name and work will shine eternally, Tesla who was and is admired and respected by the foremost men of America, Tesla who we so proudly claim as Yugoslav. For me to even begin to write of his greatness is naturally impossible and furthermore his work speaks so loudly and so clearly it is completely unnecessary. I have however selected a few quotations from his various letters and messages which in themselves well describe and bring closer the man Tesla, but to ascertain that all do know Tesla I am taking the liberty of quoting Volume 21 of the 1942 Encyclopaedia Britannica description of Nikola Tesla—"American inventor, was born July 10, at Smiljan, Croatia (Yugoslavia), studied at the "realschule," Karlstadt, in 1873, the polytechnic school, Graz, Styria and the University of Prague, intending to specialize in physics and mathematics, but became interested in electricity. He was first employed in the Austrian Government telegraph engineering department, later being engaged in electrical engineering in Budapest and Paris. He went to U. S. in 1884. For a time he was with the Edison Co. at Orange, N. J., but relinquished his position in order to devote himself to research, for which he established the Tesla laboratory in New York City. He was the first to conceive an effective method of utilizing the alternating current and in 1888 patented the induction motor. He invented the principle of the rotary magnetic field embodied in the apparatus used in the transmission of power from Niagara Falls, also new forms of dynamos, transformers, induction coils, condensers, arc and incandescent lamps, and other electrical apparatus. His 80th birthday in 1936 was celebrated with the scientific forums and meetings in Smiljan, Belgrade, Sofia, Brno, Prague, Vienna, Paris, Zagreb and other cities" . . .

transmitting the electric current generated from it over distance of several hundred miles. Radio. Television. Photographs and facsimiles transmitted by electricity over enormous distances. Time kept electrically. Wireless—controlled ships used by navies and armies the world. It isn't any wonder the President Roosevelt, Henry Wallace, J. O. Mauborgne, Major General U. S. Army retired Robert A. Millikan, James Franck and hundreds of other outstanding men and women from all over the United States upon learning of Tesla's death wired condolences to the chief mourner, Hon. Dr. Sava N. Ksanovich, nephew of Dr. Tesla who is the only living relative of Dr. Tesla in the U. S. outside of another nephew, Engineer Nikola Trbojevic who resides in Detroit.

What would happen if Tesla's work was eliminated from the industrial world is best explained in a book on industrial motor by Tesla's fellow scientist Dr. B. A. Behrend: "We would eliminate from our industrial world the results of Tesla's work, the wheel of industry would cease to turn, our electric trains and cars would stop, our towns would be dark, our mills and factories dead, our life, so far-reaching is his work that it has become the warp and woof of industry. Should Tesla's work be suddenly withdrawn, darkness would prevail and we would slump into barbarism."

(To be continued.)

ILL

Visitors are now permitted to see Mrs. Mary Cepek, 6208 St. Clair Avenue, who is at Glendale Hospital, following operation.

HOME

Mr. Joe Gimpelj, 15713 Hammere Avenue is now convalescing at his home, where friends may visit him.

It is necessary to remind contributors to please send their articles to the office not later than Wednesday. Contributions received later will be held over for publication the following week. Also, please write on the side of the paper only, but you may have more than one sheet of copy. Thank you!

JOHNNY PECON'S ORCHESTRA

For Engagements for all Occasions

Call JOHNNY HOKAVAR

IVanhoe 6970

Beros Studio

6116 ST. CLAIR AVE.

—Tel.: EN. 0670—

OPEN SUNDAYS

11-4

Announcement for the Ladies

You, too, can have a beautiful face by treating it with our famous

Luminous Lure Face Cream

It's a three way Cream. It cleans and softens your skin thereby adding beauty. It can't be beat as a night cream and as such it builds the tissues of your skin. It's economical because very little has to be used to do its magic.

A new federal tax will be added to all cosmetics soon, so don't delay. Get your cream today and give yourself a good treat.

To buy this wonderful LUMINOUS LURE CREAM call at

Bohar's Beauty Salon

6213 ST. CLAIR AVENUE

Opposite the Norwood Theater

Dr. Louis J. Perme

Announces the removal of his office from

15619 Waterloo Road

to

10535 CARNEGIE AVENUE

(Two doors east of Medical Bldg.)

Office Phone: RA. 2741

Residence Phone: YE. 8222

If no answer call Medical Academy, CE. 3500

Hours by Appointment

IT'S IN THE AIR. You can feel it, every time the Axis is struck. This is the climax year, the year of decision.

In history, 1944 will be the big year of the war—every stroke for victory counts more now. That's why it's vitally important for every American to be at his post, doing his part right now.

You, personally, have an important job in winning the war—buying War Bonds. It's not glamorous—no, not even a sacrifice, really, because you are only lending your money, to be re-

turned with interest. But it is essential to complete victory.

Your part in this year of decision is at least one extra \$100 Bond, above your regular Bond buying. That is your minimum individual quota. But don't stop there. Remember wars are won only by all-out effort. So

buy \$200, \$300, \$500 worth—buy more than you can afford. And buy your Bonds where you work—at the plant or at the office.

Your country is counting on you—let's make the year of decision OUR year!

This sticker in your window means you have bought 4th War Loan securities.

Let's All BACK THE ATTACK!

JESTER CLUB

presents its

DANCE TONITE

Music by Vadnal's Orchestra

Admission 65c

JAN. 22, AT SLOVENE WORK. HOME

Waterloo Road — Dancing from 8 p. m. till ???